

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku w II Wydziale Karnym w składzie

Przewodniczący	SSA Alina Kamińska (spr.)
Sędziowie	SSA Leszek Kulik SSO del. Ryszard Filipow
Protokolant	Agnieszka Wądołkowska

przy udziale prokuratora Marcina Faszczka

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2017 r.

sprawy **P. W. (1)**

oskarżonego z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 284 § 1 k.k., art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

z powodu apelacji obrońcy oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie

z dnia 20 grudnia 2016 r. sygn. akt II K 29/16

oraz zażalenia oskarżonego na postanowienie Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 4 stycznia 2017 r. w zakresie pkt II

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że szkodę podlegającą obowiązkowi naprawienia – orzeczoną w pkt. III wyroku ustala na 70.000 (siedemdziesiąt tysięcy) złotych;

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zmienia postanowienie w zaskarżonej części w ten sposób, że zasądza od oskarżonego P. W. (1) na rzecz oskarżycielki posiłkowej K. T. kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu poniesionych przez nią kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu przygotowawczym i przed sądem I instancji oraz kwotę 1200 (tysiąc dwieście) złotych tytułem zwrotu tych kosztów za postępowanie odwoławcze;

IV. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za II instancję.

UZASADNIENIE

P. W. (1) został oskarżony o to, że:

I. w okresie od 05.08.2011 r. do 17.08.2011 r. w B. pow. (...) woj. (...) - (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowych w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, dwukrotnie doprowadził E. i K. małżonków C. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 100.000 PLN za pomocą wprowadzenia ich w błąd, iż był właścicielem firmy (...) w O. zajmującej się działalnością inwestycyjną we współpracy z (...) BANK SA na giełdach europejskich i światowych, przynoszącą inwestującym zyski na poziomie od 20 do 25 % zainwestowanej kwoty, w wyniku czego zawarł z pokrzywdzonymi w dniach 05.08.2011 r. i 17.08.2011 r. w imieniu tej firmy dwie fikcyjne umowy inwestycji, z których wynikało, iż zobowiązał się do zainwestowania przyjętych od nich w gotówce pieniędzy w łącznej kwocie 100.000 PLN w terminie do 31.01.2012 r. i wypłaty na ich rzecz w dniu 15.02.2012 r. środków pieniężnych w łącznej kwocie 109.584 PLN podczas, gdy w rzeczywistości takiej działalności nie prowadził i nie miał zamiaru zainwestować oraz zwrócić otrzymanych pieniędzy wraz z zyskiem wynoszącym łącznie kwotę 9.584 PLN, zaś należąca do niego firma (...) w O. zaprzestała działalności w dniu 15.02.2011 r., czym działał na szkodę E. i K. małżonków C..

tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 12 kk

II. W dniu 09.02.2012 r. w O. pow. (...) woj. (...) - (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził Z. J. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 5000 PLN, które pokrzywdzony przelał z własnego rachunku oszczędnościowo – rozliczeniowego o numerze (...) na rachunek o numerze (...) w (...) BANK SA, za pomocą wprowadzenia go w błąd co do zawarcia pomiędzy nim a (...) BANK SA Oddział w O. umowy lokaty terminowej na kwotę 5000 PLN podczas, gdy w rzeczywistości nie doszło do jej zawarcia, zaś wskazany przez P. W. (1) numer rachunku lokaty, na który pokrzywdzony przelał środki pieniężne tytułem jej zasilenia okazał się rachunkiem oszczędnościowo – rozliczeniowym P. W. (1) w (...) BANK SA, czym działał on na szkodę wymienionego pokrzywdzonego

tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 kk

III. W okresie od 20.02.2012 r. do 23.02.2012 r. w O. pow. (...) woj. (...) - (...), działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru przywłaszczył sobie pieniądze należące do Z. J. w kwocie 34.900 PLN w ten sposób, że najpierw podrobił w celu użycia jako autentyczny dokument w postaci wypowiedzenia z dnia 20.02.2012 r. umowy rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej zawartej z (...) BANK SA Oddział w O. w dniu 14.02.2012 r. nr (...) na okres dwóch miesięcy na kwotę 34.900 PLN z oprocentowaniem 9,5 %, podrabiając podpis Z. J. jako zleceniodawcy, czym doprowadził do likwidacji przedmiotowej lokaty a następnie tego samego dnia z tych samych środków, zaksięgowanych początkowo na rachunku bankowym pokrzywdzonego założył w imieniu Z. J., ale bez jego zgody i wiedzy, nową lokatę nieodnawialną na okres 2 miesięcy o numerze (...) na kwotę 30.000 PLN, którą podrobił w bliżej nieustalony sposób, zaś kwotę 4.900 PLN, po uprzednim podrobieniu w celu użycia za autentyczny dokumentu w postaci potwierdzenia wykonania przelewu, w którym podrobił podpis Z. J. jako klienta banku, przelał na własny rachunek bankowy o numerze (...), podając w tytule przelewu „lokata w ofercie specjalnej”, a następnie w dniu 23.02.2012 r. przywłaszczył sobie pieniądze należące do Z. J. w pozostałej kwocie 30.000 PLN, w ten sposób, że podrobił w celu użycia za autentyczny dokument w postaci wypowiedzenia w dniu 23.02.2012 r. umowy rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej zawartej z (...) BANK SA Oddział w O. nr (...) podrabiając podpis Z. J. jako zleceniodawcy ze wskazaniem, że środki po zakończeniu lokaty powinny zostać zaksięgowane na rachunek o numerze (...) należącym do P. W. (1), czym doprowadził do likwidacji przedmiotowej lokaty i przelania środków pieniężnych z tej lokaty na własny rachunek w (...) BANK SA w postaci konta oszczędnościowego o numerze (...), czym działał na szkodę wyżej wymienionego pokrzywdzonego

tj. o przestępstwo z art. 284 § 1 kk i art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk

IV. W dniu 23.02.2012 r. w O. pow. (...) woj. (...) - (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził K. T. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 50.000 PLN, którą pokrzywdzona przelała na rachunek o numerze (...) w (...) BANK SA w ten sposób, iż podrobił w celu użycia za autentyczną, podpisaną przez nią umowę terminowej lokaty oszczędnościowej standardowej o numerze (...), z treści której wynikało, że została ona zawarta

z (...) BANK SA Oddział w O. na okres 6 miesięcy na kwotę 50.000 PLN z oprocentowaniem stałym 8,2 %, a którą podpisał w imieniu tego banku jako pełnomocnik, posługując się przy tym służbową pieczętą imienną o treści: „P. W. (1) (...)” i wprowadził w ten sposób pokrzywdzoną w błąd, iż zawarła z bankiem ważną umowę terminowej lokaty oszczędnościowej standardowej podczas, gdy w rzeczywistości nie doszło do jej zawarcia, gdyż P. W. (1) nie działał w imieniu tego banku, bezprawnie posługując się imienną pieczętą służbową, o której mowa a wskazany w umowie numer rachunku lokaty, na który K. T. przelała środki pieniężne okazał się jego kontem oszczędnościowym w (...) BANK SA, czym działał na szkodę wyżej wymienionej pokrzywdzonej

tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 kk i art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

V. w dniu 23.02.2012 r. w O. pow. (...) woj. (...) - (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, dwukrotnie doprowadził S. T. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 100.000 PLN, które pokrzywdzony przelał na rachunki o numerach: (...) i (...) w (...) BANK SA w ten sposób, iż podrobił podpisane przez S. T. dwie umowy lokat terminowych, w tym:

- umowę terminowej lokaty oszczędnościowej standardowej o numerze (...), z treści której wynikało, że została ona zawarta z (...) BANK SA Oddział w O. na okres 6 miesięcy na kwotę 50.000 PLN z oprocentowaniem stałym 8,2 % oraz

- umowę terminowej lokaty oszczędnościowej standardowej o numerze (...), z treści której wynikało, że została ona zawarta z (...) BANK SA Oddział w O. na okres 6 miesięcy na kwotę 50.000 PLN z oprocentowaniem stałym 8,2 %, które P. W. (1) podpisał w imieniu (...) BANK SA Oddział w O. jako pełnomocnik, posługując się przy tym służbową pieczętą imienną o treści: „P. W. (1) (...)” i wprowadził w ten sposób S. T. w błąd, iż zawarł on z bankiem ważne umowy terminowych lokat oszczędnościowych podczas, gdy w rzeczywistości nie doszło do ich zawarcia, gdyż P. W. (1) nie działał w imieniu tego banku, bezprawnie posługując się imienną pieczętą służbową, o której mowa a wskazane w umowie numery rachunków lokat, na które S. T. przelał środki pieniężne, okazały się rachunkami osobistymi P. W. (1) w postaci konta oszczędnościowego i rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego w (...) BANK SA, czym działał on na szkodę wyżej wymienionego pokrzywdzonego

tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 kk i art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk

VI. W dniu 01.03.2012 r. w B. i O. pow. (...) woj. (...) - (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, dwukrotnie doprowadził E. i K. małżonków C. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 100.000 PLN za pomocą wprowadzenia ich w błąd, iż był właścicielem firmy (...) w O. zajmującej się działalnością inwestycyjną we współpracy z (...) BANK SA na giełdach europejskich i światowych, przynoszącą inwestującym zyski na poziomie od 20 do 25 % zainwestowanej kwoty, w wyniku czego zawarł z pokrzywdzonymi w imieniu tej firmy dwie fikcyjne umowy inwestycji, z których wynikało, iż zobowiązał się do zainwestowania przyjętych od nich w gotówce pieniędzy w łącznej kwocie 100.000 PLN w terminie do 31.01.2013 r. i wypłaty na ich rzecz w dniu 15.02.2013 r. środków pieniężnych w łącznej kwocie 120.000 PLN podczas, gdy w rzeczywistości takiej działalności nie prowadził i nie miał zamiaru zainwestować oraz zwrócić otrzymanych pieniędzy wraz z zyskiem wynoszącym łącznie kwotę 20.000 PLN, zaś należąca do niego firma (...) w O. zaprzestała działalności w dniu 15.02.2011r., czym działał na szkodę E. i K. małżonków C..

tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 12 kk

VII. W dniu 15.03.2012 r. w O. pow. (...) woj. (...) - (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, jako pełnomocnik (...) BANK SA Oddział w O. przedstawił Z. J. dwie oferty założenia w tym banku lokat terminowych odnawialnych w kwocie po 40.000 PLN każda z oprocentowaniem 8,5 %, doprowadzając pokrzywdzonego w dniu 16.03.2012 r. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 80.000 PLN, którą pokrzywdzony przelał na rachunki w (...) BANK SA o numerach: (...) i (...), za pomocą wprowadzenia go w błąd, iż P. W. (1) był prawidłowo umocowanym pełnomocnikiem (...) BANK SA Oddział w O., zaś kwoty pieniężne, o których mowa posłużyły do założenia w tym banku dwóch lokat terminowych odnawialnych z oprocentowaniem 8,5 % na wskazanych rachunkach podczas, gdy w rzeczywistości P. W. (1) składając pokrzywdzonemu wymienione oferty nie działał w imieniu banku jako

pełnomocnik a numery rachunków bankowych, na które Z. J. przelał środki pieniężne, nie były rachunkami lokat, lecz rachunkiem oszczędnościowo-rozliczeniowym i kontem oszczędnościowym w (...) BANK SA, które należały do P. W. (1), czym działał on na szkodę wyżej wymienionego pokrzywdzonego

tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 kk

VIII. W dniu 03.08.2012 r. w O. pow. (...) woj. (...) - (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził S. T. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 10.000 PLN, w ten sposób, że P. W. (1) podrobił w celu użycia za autentyczną podpisaną przez S. T. umowę terminowej lokaty oszczędnościowej standardowej o numerze (...), z treści której wynikało, iż została ona zawarta przez (...) BANK SA Oddział w O. ze S. T. na okres 3 miesięcy na kwotę 10.000 PLN z oprocentowaniem stałym 9,5 %, a którą P. W. (1) podpisał w imieniu tego banku jako pełnomocnik, posługując się przy tym służbową pieczętką imienną o treści: „P. W. (1) (...)” podczas, gdy w rzeczywistości nie doszło do jej zawarcia, gdyż P. W. (1) nie działał w imieniu tego banku, bezprawnie posługując się imienną pieczętką służbową, o której mowa a wskazany w umowie numer rachunku lokaty, na który S. T. przelał środki pieniężne, okazał się kontem oszczędnościowym P. W. (1) w (...) BANK SA, czym działał on na szkodę wymienionego pokrzywdzonego

tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 kk i art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

IX. W okresie od 14 do 20.08.2012 r. w O. pow. (...) woj. (...) - (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził K. T. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 100.000 PLN w ten sposób, iż w dniu 14.08.2012 r. przedstawił jej jako (...)BANK SA Oddział w O. propozycje zawarcia z tym bankiem umów lokat terminowych odnawialnych na kwoty 50.000 PLN lub 100.000 PLN na okres 6 lub 12 miesięcy z oprocentowaniem stałym w wysokości 8,5 % lub 9,5 %, wprowadzając ją w błąd, iż oferty te pochodziły od (...) BANK SA a on działał jako umocowany jego przedstawiciel, w wyniku czego K. T. dokonała w dniu 20.08. 2012 r. przelewu kwoty 100.000 PLN na wskazany przez niego rachunek o numerze (...), który miał należeć do (...) BANK SA, będąc przekonana, iż realizuje zawartą drogą elektroniczną umowę lokaty terminowej odnawialnej podczas, gdy w rzeczywistości nie doszło do jej zawarcia, gdyż przedstawione przez P. W. (1) oferty nie pochodziły od (...) BANK SA, on zaś nie działał w jego imieniu a wskazany przez niego rachunek lokaty, na który K. T. przelała pieniądze, okazał się jego rachunkiem oszczędnościowo-rozliczeniowym w (...) BANK SA, czym działał na szkodę wyżej wymienionej pokrzywdzonej

tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 kk

X. W dniu 07.09.2012 r. w O. pow. (...) woj. (...) - (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził K. T. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 100.000 PLN, którą pokrzywdzona przelała na rachunek nr (...) w (...) BANK SA w ten sposób, iż P. W. (1) podrobił w celu użycia za autentyczną podpisaną przez nią umowę terminowej lokaty oszczędnościowej standardowej o numerze (...), z treści której wynikało, iż została ona zawarta z (...) BANK SA Oddział w O. na okres 6 miesięcy na kwotę 100.000 PLN z oprocentowaniem stałym 8,5 %, a którą podpisał w imieniu tego banku jako pełnomocnik, posługując się przy tym służbową pieczętką imienną o treści: „P. W. (1) (...) (...)” i wprowadził w ten sposób pokrzywdzoną w błąd, iż zawarła z bankiem ważną umowę terminowej lokaty oszczędnościowej standardowej podczas, gdy w rzeczywistości nie doszło do jej zawarcia, gdyż P. W. (1) nie działał w imieniu tego banku, bezprawnie posługując się imienną pieczętką służbową, o której mowa a wskazany w umowie numer rachunku lokaty, na który K. T. przelała środki pieniężne, okazał się jego rachunkiem oszczędnościowo-rozliczeniowym w (...) BANK SA, czym działał na szkodę wyżej wymienionej pokrzywdzonej

tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 kk i art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

XI. W okresie od 19.11.2012 r. do 18.12.2012 r. w O. pow. (...) woj. (...) - (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, doprowadził K. T. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 70.000 PLN, którą pokrzywdzona przelała w dniach 19.11.2012 r. i 18.12.2012 r. na rachunek o numerze (...) w (...) BANK SA w ten sposób, że podrobił w celu użycia za autentyczną umowę terminowej lokaty oszczędnościowej standardowej o numerze (...) podpisaną przez K. T., z treści której wynikało, iż została ona zawarta przez (...) BANK SA Oddział w O. z K. T. na okres 5 miesięcy na kwotę 20.000 PLN

z oprocentowaniem stałym 9,5 %, a którą podpisał w imieniu tego banku jako pełnomocnik, posługując się przy tym służbową pieczętą imienną o treści: „P. W. (1) (...) (...)” podczas, gdy w rzeczywistości nie doszło do jej zawarcia, gdyż P. W. (1) nie działał w imieniu tego banku, bezprawnie posługując się imienną pieczętą służbową, o której mowa a wskazany w umowie numer rachunku lokaty, na który pokrzywdzona przelała środki pieniężne w kwocie 20.000 PLN, okazał się jego rachunkiem oszczędnościowym w (...) BANK SA a następnie wprowadzając K. T. w błąd co do możliwości dopłaty do limitu wymienionej lokaty, doprowadził ją do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 50.000 PLN, które pokrzywdzona przelała na wskazany wyżej rachunek osobisty P. W. (1), czym działał na szkodę wymienionej pokrzywdzonej.

tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 kk i art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk

XII w dniu 19.02.2013 r. w O. pow. (...) woj. (...) - (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził K. T. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 50.000 PLN w ten sposób, iż podrobił w celu użycia za autentyczną podpisaną przez nią umowę terminowej lokaty oszczędnościowej standardowej o numerze (...), z treści której wynikało, że została ona zawarta z (...) BANK SA Oddział w O. na okres 6 miesięcy na kwotę 50.000 PLN z oprocentowaniem stałym 8,5 %, a którą podpisał w imieniu tego banku jako pełnomocnik i wprowadził w ten sposób pokrzywdzoną w błąd, iż zawarła z tym bankiem ważną umowę terminowej lokaty oszczędnościowej standardowej podczas, gdy w rzeczywistości nie doszło do jej zawarcia, gdyż P. W. (1) nie działał w imieniu tego banku jako pełnomocnik a wskazany w umowie numer rachunku lokaty okazał się jego rachunkiem oszczędnościowo-rozliczeniowym w (...) BANK SA, czym działał na szkodę wyżej wymienionej pokrzywdzonej

tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 kk i art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

XIII W okresie od 15 do 17.04.2013 r. w O. pow. (...) woj. (...) - (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, doprowadził K. T. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 300.000 PLN, stanowiącej mienie znacznej wartości, którą pokrzywdzona wpłaciła w kwotach po 100.000 PLN na rachunki o numerach: (...), (...) i (...) w (...) BANK SA w ten sposób, iż przedstawił jej jako przedstawiciel (...) BANK SA Oddział w O. propozycje zawarcia z tym bankiem trzech umów lokat terminowych odnawialnych na kwoty po 100.000 PLN z oprocentowaniem 6,8 % w przypadku umowy zawartej na okres 6 miesięcy lub 7,2 % w przypadku umowy zawartej na 12 miesięcy, wprowadzając ją w błąd, iż oferty te pochodziły od (...) BANK SA a on działał jako umocowany jego przedstawiciel, w wyniku czego K. T. dokonała likwidacji poprzez system bankowości elektronicznej (...) BANK SA:

- terminowej lokaty oszczędnościowej standardowej o numerze (...) na kwotę 100.000 PLN z oprocentowaniem stałym 6,5 % oraz

- terminowej lokaty oszczędnościowej standardowej o numerze (...) na kwotę 200.000 PLN z oprocentowaniem stałym 6,5 %, ustanowionych w drodze umów zawartych w dniu 30.10.2012 r. pomiędzy (...) BANK SA Oddział w O. reprezentowanym przez A. Ś. a K. T. jako ich posiadaczem a następnie dokonała przelewu tych środków na wskazane przez P. W. (1) rachunki bankowe, przy czym w dniu 16.04.2013 r. kwoty 100.000 PLN na rachunek o numerze (...) i kwoty 100.000 PLN na rachunek o numerze (...) oraz w dniu 17.04.2013 r. kwoty 100.000 PLN na rachunek o numerze (...), które okazały się rachunkami osobistymi P. W. (1) w (...) BANK SA

tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk w zw. z art. 12 kk

XIV W dniu 20.03.2014 r. w O. pow. (...) woj. (...) - (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził Z. J. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 120.000 PLN, którą pokrzywdzony przelał na rachunek o numerze (...) w (...) BANK SA w ten sposób, iż podrobił, w celu użycia za autentyczną podpisaną przez Z. J. umowę terminowej lokaty oszczędnościowej o numerze (...), z treści której wynikało, że została ona zawarta z (...) BANK SA Oddział w O. w dniu 20.03.2014 r. na okres 12 miesięcy na kwotę 120.000 PLN z oprocentowaniem stałym 5,2 %, a którą P. W. (1) podpisał w imieniu tego banku jako pełnomocnik posługując się służbową pieczętą imienną o treści: „P. W. (1) (...) (...)”, wprowadzając pokrzywdzonego w błąd, iż zawarł on z wymienionym bankiem ważną

umowę terminowej lokaty oszczędnościowej podczas, gdy w rzeczywistości nie doszło do jej zawarcia, gdyż P. W. (1) nie działał w imieniu banku jako pełnomocnik, bezprawnie posługując się służbową pieczętą imienną, o której wyżej mowa a wskazany w umowie numer rachunku lokaty, na który Z. J. przełał w dniu 21.03.2014 r. środki pieniężne, okazał się rachunkiem oszczędnościowo-rozliczeniowym P. W. (1) w (...) BANK SA, czym działał on na szkodę wyżej wymienionego pokrzywdzonego

tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 kk i art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

XV w dniu 06.06.2014 r. w O. pow. (...) woj. (...) - (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził Z. J. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 100.000 PLN, którą pokrzywdzony przełał na rachunek w (...) BANK SA nr (...), za pomocą wprowadzenia go w błąd, iż kwota ta posłuży do założenia w (...) BANK SA Oddział w O. na wymienionym rachunku lokaty terminowej z oprocentowaniem 4,15 % podczas, gdy w rzeczywistości P. W. (1) składając przedmiotową ofertę pokrzywdzonemu nie działał w imieniu tego banku jako pełnomocnik a wskazany przez P. W. (1) numer rachunku lokaty, na który Z. J. przełał środki pieniężne, okazał się kontem oszczędnościowym P. W. (1) w (...) BANK SA, czym działał on na szkodę wyżej wymienionego pokrzywdzonego

tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 kk i art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

Sąd Okręgowy w Olsztynie wyrokiem z dnia 20 grudnia 2016 r.

I. oskarżonego P. W. (1) uznał za winnego popełnienia zarzuconych mu zachowań, z tym ustaleniem, że dopuścił się ich działając w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, czyn ten kwalifikuje jako przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 284 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 i w zw. z art. 294 § 1 k.k. i w zw. z art. 12 k.k. i za to skazał go, wymierzając w oparciu o art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 33 § 2 k.k. kary 3 (trzech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności i 350 (trzysta pięćdziesiąt) stawek dziennych grzywny, określając wysokość jednej stawki na 80 (osiemdziesiąt) zł;

II. na podstawie art. 63 § 2 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w dniach 18 – 19 listopada 2015 r.;

III. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonych E. i K. małżonków C. kwoty 90.000 (dziewięćdziesiąt tysięcy) złotych;

IV. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych, w tym opłaty.

Jednocześnie tenże sąd postanowieniem z dnia 4 stycznia 2017 r. na podstawie art. 420 § 1 k.p.k., art. 44 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 195 k.k.w. oraz art. 626 § 2 k.p.k. w zw. z art. 627 k.p.k.:

I. orzekł przepadek poprzez pozostawienie w aktach sprawy dowodów rzeczowych wymienionych w wykazie dowodów rzeczowych k. 1013 w postaci:

1. potwierdzenia wykonania przelewu z dnia 09.02.2012 r. kwoty 5.000 zł (D. rz. (...)- k. 930);
2. potwierdzenia wykonania przelewu z dnia 20.02.2015 r. kwoty 4.900 zł (D. rz. (...)- k. 931);
3. wypowiedzenia przez Z. J. umowy rachunku terminowej lokaty z dnia 20.02.2012 r. w kwocie 34.900 zł (D. rz.(...)- k. 932);
4. wypowiedzenia przez Z. J. umowy rachunku terminowej lokaty z dnia 23.02.2012 r. w kwocie 30.000 zł (D. rz. (...) - k. 933);

5. umowy terminowej lokaty oszczędnościowej o nr (...) zawartej w dniu 19.11.2012 r. przez (...) Bank S.A. Oddział w O. z K. T. na kwotę 20.000 zł (D. rz. (...)- oryginał umowy zbiór (...) k. 69);

6. umowy terminowej lokaty oszczędnościowej o nr (...) zawartej w dniu 03.08.2012 r. przez (...) Bank S.A. Oddział w O. ze S. T. na kwotę 20.000 zł (D. rz. (...)- oryginał umowy zbiór (...) k. 71);

II. zasądził od oskarżonego P. W. (1) na rzecz oskarżycielki posiłkowej K. T. kwotę 7200 zł (siedem tysięcy dwieście złotych 00/100), tytułem zwrotu poniesionych przez nią kosztów ustanowienia pełnomocnika w sprawie.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł obrońca oskarżonego, a zażalenie na postanowienie w części dotyczącej rozstrzygnięcia o kosztach zastępstwa procesowego (pkt II postanowienia) złożył sam oskarżony.

I tak obrońca oskarżonego na podstawie art. 425 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 444 k.p.k. zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego w całości na zasadzie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 438 pkt 2, 3 i 4 k.p.k. orzeczeniu temu zarzucił:

I. obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, a polegającą na naruszeniu:

a) art. 410 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. poprzez dowolną, powierzchowną, jed-nostronną i wewnątrznie sprzeczną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, przez przyjęcie, iż:

- postawa zaprezentowana przez oskarżonego w toku całego postępowania, polegająca na przyznaniu się do popełnienia zarzucanego mu czynu, złożeniu obszernych wyjaśnień, podjęciu szeregu działań zmierzających do naprawienia szkody, w tym złożenie wniosku o mediację, naprawienie w części szkody pokrzywdzonym jeszcze przed wydaniem orzeczenia jest zupełnie nieszczerą, poddyktowaną jedynie chęcią uniknięcia bezwzględnej kary pozbawienia wolności,
- oskarżony P. W. (1) w toku rozprawy zadeklarował, iż nie wykona obowiązku naprawienia szkody wobec pokrzywdzonych C., w sytuacji gdy zostanie skazany na bezwzględną karę pozbawienia wolności, czym oskarżony prezentuje postawę arogancką i egoistyczną i tym samym manipuluje pokrzywdzonymi, skłaniając ich do wstawienia się za nim, podczas gdy w aktach sprawy brak jest jakiegokolwiek materiału dowodowego uprawniającego Sąd do poczynienia tak skrajnie niekorzystnego dla P. W. (1) twierdzenia, a rzeczywistość utrwalone w aktach sprawy twierdzenia oskarżonego w tym zakresie, prowadzą do zupełnie odmiennego wniosku, w szczególności, iż oskarżony, przebywając w warunkach izolacji penitencjarnej, mimo szczerych chęci nie będzie miał realnej szansy na naprawienie tak znacznej szkody w rozsądnym terminie i tym samym rzeczywista realizacja praw pokrzywdzonych będzie miała miejsce wówczas, kiedy wymierzona wobec oskarżonego kara zostanie zawieszona, a sam oskarżony będzie wykonywał stałą odpłatną pracę,
- P. W. (1) dysponuje znaczną kwotą pieniędzy, która wystarczyłaby na natychmiastowe naprawienie szkody wobec pokrzywdzonych C., a nie czyni tego celem uzyskania dla siebie korzystnego rozstrzygnięcia, podczas gdy twierdzenie to jest zupełnie dowolne, nieoparte żadnymi ujawnionymi w toku rozprawy okolicznościami,

b) art. 410 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. poprzez nieuwzględnienie szeregu okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego, a mianowicie, iż P. W. (1) samodzielnie zaniechał przestępczego procederu jeszcze przed wszczęciem postępowania przygotowawczego w niniejszej sprawie, dobrowolnie przyznał się do oszustwa wobec pokrzywdzonych T., dokonał pokrzywdzonym zwrotu części środków pieniężnych, uznał roszczenie w ramach aktu notarialnego, co łącznie spowodowało w ogóle wykrycie przestępczego procederu i wszczęcie postępowania karnego, w toku którego (...)był konsekwentny, nie ujmując swojej roli w jakimkolwiek zakresie opisał wnikliwie przebieg wydarzeń, dzięki czemu umożliwił organom procesowym szybki jego przebieg i ograniczenie postępowania dowodowego, co ewidentnie świadczy o szczerości okazanej przez oskarżonego skruchy, rzeczywistej chęci naprawienia szkody popełnionej przestępstwem, wyciągnięcia przez oskarżonego właściwych wniosków, krytycznym zapatrywaniu się na popełnione czyny,

c) art. 408 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. poprzez nieprzeprowadzenie przez Sąd narady nad okolicznościami, ujawnionymi w toku rozprawy w dniu 20 grudnia 2016 r., w postaci wniosków co do kary i ustaleń co do naprawienia szkody, prezentowanych przez pokrzywdzonych C., pomimo że były one zupełnie nowe, nieznanne dotychczas Sądowi i miały zasadniczy, przemawiający na korzyść oskarżonego wpływ na treść rozstrzygnięcia, o czym świadczy fakt, iż Sąd niezwłocznie wydał orzeczenie i nie rozważył tych okoliczności w treści wyroku,

d) art. 410 k.p.k. w zw. z art. 2 § 1 pkt 3 k.p.k. poprzez nieuwzględnienie na-czelnego interesu pokrzywdzonych C. w niniejszym postępowaniu, zignorowanie stanowiska i oczekiwań wymienionych, co do treści rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie, pomimo ich jednoznacznej postawy i wręcz przedstawienia przed Sądem żądania o wymierzeniu kary przy zastosowaniu instytucji warunkowego zawieszenia jej wykonania, celem umożliwienia oskarżonemu wywiązania się z obowiązku niezwłocznego naprawienia szkody, tym bardziej, że w przeciwieństwie do innych pokrzywdzonych nie mają oni prawnych podstaw do dochodzenia naprawienia szkody od innego podmiotu, co skutkowało tym, iż uzasadnienie zaskarżonego wyroku wymyka się spod kontroli pod kątem prawidłowości i zasadności przeprowadzonego procesu myślowego i w konsekwencji doprowadziło do błędnego stanowiska w zakresie konieczności orzeczenia bezwzględnej kary pozbawienia wolności;

II. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który mógł mieć wpływ na jego treść, a polegający na uznaniu, iż postawa zaprezentowana przez oskarżonego w toku postępowania i działania podjęte wobec pokrzywdzonych służyły wyłącznie budowie jego pozytywnego wizerunku, podyktowanej chęcią uniknięcia surowej kary, podczas gdy ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności wyjaśnień samego oskarżonego, które korespondują z pozostałym materiałem dowodowym wynika, że P. W. (1) wyciągnął właściwe konsekwencje wobec swojego postępowania i jego starania o zminimalizowane negatywnych skutków, wynikających z przestępstwa są szczerze, niepodyktowane chęcią uzyskania wyłącznie korzystnego rozstrzygnięcia, co w konsekwencji świadczy o pozytywnej prognozie kryminologicznej wobec P. W. (1),

III. rażąca niewspółmierność orzeczonej wobec oskarżonego P. W. (1) kary poprzez:

- uznanie, iż okolicznością obciążającą i mającą wpływ na wymierzoną oskarżonemu karę jest bezpośrednie działanie w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wprowadzenie pokrzywdzonych w błąd, a następnie utrzymanie ich w błędnym przekonaniu co do rzeczywistości, brak zamiaru od samego początku, po stronie oskarżonego zwrotu pokrzywdzonym uzyskanych środków pieniężnych, podczas gdy wskazane okoliczności stanowią znamię przestępstwa oszustwa i wobec tego nie mogą być zaliczane do okoliczności obciążających i wpływających na wymierzenie oskarżonemu kary w wyższym wymiarze, gdyż stanowi to podwójne sankcjonowanie działania oskarżonego,

- zmarginalizowanie w treści orzeczenia okoliczności łagodzących wymiar kary, w szczególności sposób życia oskarżonego przed popełnieniem przestępstwa i zachowanie się po jego popełnieniu, złożenie obszernych wyjaśnień, przyznanie się do popełnienia zarzucanych czynów, uznanie długu, a zwłaszcza staranie o naprawienie szkody, treści zawartego z pokrzywdzonymi C. porozumienia, przy jednoczesnym nie przyznaniu jakiegokolwiek wpływu tych okoliczności na wysokość kary, co skutkowało wymierzeniem oskarżonemu zbyt surowej kary pozbawienia wolności, nieadekwatnej do stanu faktycznego niniejszej sprawy i niezastosowanie wobec niego instytucji warunkowego zawieszenia jej wykonania.

Wskazując na powyższe, w oparciu o przepis art. 427 § 1 k.p.k. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku, poprzez orzeczenie wobec oskarżonego P. W. (1) kary pozbawienia wolności przy zastosowaniu instytucji warunkowego zawieszenia wykonania tej kary, pozostawiając jej wymiar oraz długość okresu próby do uznania Sądu.

Z kolei P. W. (1) zaskarżając pkt II postanowienia tj. zasądzający na rzecz oskarżycielki posiłkowej K. T. kwotę 7.200zł tytułem zwrotu poniesionych przez nią kosztów ustanowienia pełnomocnika w sprawie i zarzucając naruszenie rozstrzygnięciu przepisów postępowania, które miały wpływ na treść orzeczenia w postaci art. 626 § 2k.p.k. w zw. z

art. 627 k.p.k. poprzez zasądzenie ww. kwoty pomimo tego, że oskarżycielka posiłkowa nie udowodniła, że faktycznie poniosła jakiegokolwiek koszty związane ze sprawą (np. poprzez przedstawienie potwierdzenia przelewu albo faktury), wniósł o uchylenie postanowienia w zaskarżonej części.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Oдноśnie apelacji obrońcy oskarżonego.

Apelacja nie jest zasadna w takim zakresie w jakim zmierza do osiągnięcia efektu w postaci złagodzenia kary, a finalnie do osiągnięcia skutku w postaci zastosowania wobec oskarżonego probacji określonej treścią art. 69 k.k.

Pomimo, że autor skargi w jej petitum szeroko odwołuje się do obrazy przepisów postępowania stawiając również zarzut błędu w ustaleniach faktycznych jej istota sprowadza się de facto do kwestionowania wymiaru kary przez przyzmat kwestionowania dokonanej przez sąd meriti oceny okoliczności zaistniałych w realiach niniejszej sprawy w aspekcie wyboru środków represji karnej.

Skarżący bowiem nie kwestionując sprawstwa oskarżonego, jak też dokonanej przez sąd I instancji subsumpcji prawnej przypisanego jego mocodawcy czynu, budując zarzuty oparte na treści art. 410 k.p.k. w zw. z art. 7 bądź art. 410 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. podejmuje polemikę z ustaleniami sądu w zakresie przyjętych przez tenże sąd okoliczności rzutujących na wymiar kary czemu też służy zarzut obrazy art. 408 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. i art. 410 k.p.k. w zw. z art. 2 § 1 pkt 3 k.p.k.

Tymczasem dostrzegając nieznaczące mankamenty toku rozumowania sądu I instancji przy ocenie niektórych kwestii, o czym niżej, Sąd Apelacyjny nie dostrzega jednakże możliwości zmiany orzeczenia w postulowanym przez skarżącego kierunku uznając w znacznej części stawiane zarzuty za chybione, a niektóre za kuriozalne, wręcz negatywnie rzutujące na ocenę sytuacji procesowej oskarżonego, co jednakże z uwagi na kierunek apelacji nie może być przedmiotem głębszej analizy sądu odwoławczego.

Przedmiotową uwagę należy odnieść chociażby do wyeksponowanego w uzasadnieniu skargi motywu działania oskarżonego – chęci osiągnięcia poziomu życia zbliżonego do poziomu życia zamożnych klientów banku czy też samodzielnego zaprzestania przestępczego proceduru jeszcze przed wszczęciem postępowania przygotowawczego, zwłaszcza jeśli się zważy, że oskarżony był w tym czasie pracownikiem banku, a jego świadomość co do karygodności swoich zachowań przestępczych podejmowanych na przestrzeni kilku lat była wyjątkowo wysoka.

I tak odnosząc się do poszczególnych zarzutów stwierdzić należy, co następuje:

Z gruntu chybionym pozostaje zarzut obrazy art. 408 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. przy odwołaniu się do naruszenia zasady obiektywizmu, który skarżący łączy z nieprzeprowadzeniem przez sąd narady nad okolicznościami ujawnionymi w dniu 20 grudnia 2015 r. w postaci wniosków co do kary i ustaleń co do naprawienia szkody prezentowanych przez pokrzywdzonych C..

Przedmiotową konstatację odnieść należy również do kolejnego zarzutu odwołującego do obrazy art. 2 § 1 pkt 3 k.p.k. poprzez nieuwzględnienie interesu pokrzywdzonych, zignorowanie ich stanowiska i oczekiwań co do treści rozstrzygnięcia pomimo ich jednoznacznej postawy, a wręcz żądania wymierzenia oskarżonemu kary, przy zastosowaniu warunkowego zawieszenia jej wykonania, celem umożliwienia oskarżonemu wywiązania się z obowiązku naprawienia szkody, w sytuacji gdy nie mają możliwości dochodzenia naprawienia szkody od innego podmiotu, w tym przypadku od banku (nota bene podobne stanowisko zaprezentowała oskarżycielka posiłkowa E. C. w trakcie rozprawy przed Sądem Apelacyjnym w dniu 16 maja 2017 r.).

Tymczasem zapis protokołu rozprawy z dnia 20 grudnia 2016 r. (k. 1147-1199) i szczegółowa analiza części motywacyjnej rozstrzygnięcia w zakresie dotyczącym naprawienia szkody wyrządzonej małżonkom C. (str. 25-26) nie tylko daje asumpt do uznania oczywistej bezzasadności tychże zarzutów, ale też w sytuacji kiedy sam skarżący odwołując się do obrazy art. 2 § 1 pkt 3 k.p.k. sugeruje, że naprawienie szkody na rzecz tychże pokrzywdzonych byłoby

możliwe tylko w przypadku zastosowania art. 69 k.k. (o czym już wyżej) w pełni uprawnioną czyni tezę wyprowadzoną przez sąd meriti o ich instrumentalnym traktowaniu przez P. W. (1), co daje też podstawę do zanegowania zarzutu obrazy art. 410 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. w części dotyczącej się oceny tej kwestii.

Odnosząc się do przedmiotowych zagadnień zauważyć należy:

- Po pierwsze – literalne brzmienie art. 408 k.p.k. nakłada na sąd obowiązek przeprowadzenia narady, a jedynym wyrazem przebiegu tej czynności pozostaje podpisanie wyroku i jego ogłoszenie, a to ile czasu zajmuje dojście do ostatecznych rozstrzygnięć nie jest w żaden sposób limitowane przez ustawodawcę, albowiem o czasie trwania tej czynności decyduje li tylko i wyłącznie skład orzekający.

W sytuacji gdy niniejsza sprawa była rozpoznawana w składzie jednoosobowym, w dacie 13 grudnia 2016 r. doszło do odroczenia wydania wyroku, a wznowienie postępowania w dniu 20 grudnia 2016 r. związane było li tylko i wyłącznie z wnioskiem małżonków C. optujących za zawieszeniem wykonania kary, po ponownym wysłuchaniu głosów stron i przystąpieniu do narady, co wynika z treści protokołu (k. 1199), sąd był w stanie zawyrokować w krótkim okresie czasu.

Co więcej część motywacyjna skargi wskazuje, że jej autor obrazę art. 408 k.p.k. upatruje w fakcie nieuwzględnienia postulatów oskarżycieli posiłkowych co do samego aktu wymiaru kary i braku odniesienia się wprost przez sąd meriti w części motywacyjnej do treści ugody zaprezentowanej w dacie 20 grudnia 2016 r., co żadną miarą nie przekłada się na naruszenie wyżej wskazanej normy.

- Po drugie – przepis art. 2 § 1 pkt 3 k.p.k. jako norma ogólna związana z wymogiem uwzględnienia prawnie chronionego interesu pokrzywdzonego wyraża się możliwością korzystania z uprawnień procesowych zagwarantowanych obowiązującymi regulacjami prawnymi, a jego konkretyzacja następuje przy zastosowaniu określonych przepisów prawa karnego materialnego bądź procesowego, z którymi ustawodawca uprawnienia te wiąże.

W sytuacji gdy obrona naruszenia interesu pokrzywdzonych upatruje w wymierzeniu kary niezgodnej z ich oczekiwaniami kwestię tę należy oceniać przez pryzmat dyrektyw wymiaru kary określonych treścią art. 53 § 1 k.k., a nie tak jak błędnie interpretuje skarżący w aspekcie zarzutu obrazy art. 2 § 1 pkt 3 k.p.k.

Nie negując, że dyrektywa zadośćuczynienia pokrzywdzonym powinna być brana pod uwagę przy wyborze środków represji karnej, a naprawienie szkody, nawet w części bądź deklaracja jej naprawienia w przyszłości, zwłaszcza w odniesieniu do przestępstw przeciwko mieniu to okoliczności ważkie z punktu widzenia wymiaru kary, to jednakże okoliczności te nie mogą deprecjonować oceny stopnia społecznej szkodliwości czynu i podobnie jak przebaczenie uzyskane od pokrzywdzonych stanowić okoliczności limitujących stopień zawinienia sprawcy.

Ocena tych okoliczności winna bowiem być dokonywana w odniesieniu do realiów konkretnej sprawy, a te w przypadku oskarżonego nie dają się zinterpretować zgodnie z oczekiwaniami skarżącego, który wydaje się nie dostrzegać, że szkoda wyrządzona przestępstwem wykracza daleko poza ramy szkody wyrządzonej małżeństwu C..

Naprawienie szkody przez (...) Bank SA poprzez uiszczenie na rzecz pozostałych pokrzywdzonych tj. Z. J., K. T. i S. T. kwoty 880.000zł żadną miarą ani nie ekspulpuje oskarżonego od winy, ani nie wpływa na umniejszenie stopnia społecznej szkodliwości czynu, ani tym bardziej nie uwalnia oskarżonego od odpowiedzialności karnej dając asumpt, przy koncentrowaniu się jedynie na interesie oskarżycieli posiłkowych E. i K. małżonków C. do jego łagodniejszego potraktowania, tym bardziej w sytuacji, gdy jak trafnie skonstatował sąd I instancji jego deklaracje w materii naprawienia szkody nie są szczerze, a w odniesieniu do małżonków C. mają wręcz czysto instrumentalny charakter.

Teza ta, w pełni pozostaje pod ochroną art. 7 k.p.k., a ustalenia sądu w tym zakresie nie są dotknięte błędem dowolności, zwłaszcza jeśli się zważy na postępowanie oskarżonego w toku całego procesu.

O ile zbyt daleko idące, nie poparte żadnymi dowodami, pozostaje stwierdzenie sądu, że oskarżony znajduje się nadal w posiadaniu pieniędzy pochodzących z popełnionego przez niego przestępstwa, w sytuacji gdy P. W. (1) twierdził, że pieniądze te wydał na zaspokojenie potrzeb rodziny i pokrycie długów wynikających z nietrafionych inwestycji, o

tylko w pełni zgodzić się należy z tymże sądem, że do czasu wyrokowania oskarżony nie zrobił nic, aby przynajmniej w minimalnym stopniu pokryć zobowiązania wynikające z popełnienia przestępstwa na szkodę K. T., S. T. czy Z. J.. Dopiero na etapie postępowania odwoławczego uiszczył na rzecz Z. J. kwotę 10.000zł, chociaż jak sam podał przed Sądem Apelacyjnym ma 30% udziału w spółce zajmującej się sprzedażą samochodów, a jego dochody z tytułu wykonywanej tam pracy są stosunkowo wysokie (vide k. 1295v).

Podobnie rzecz się ma z deklaracjami składanymi wobec małżonków C..

W sytuacji gdy w dniu 20 grudnia 2016 r. oskarżony deklarował uiszczenie do końca stycznia 2017 r. na rzecz tychże pokrzywdzonych kwoty 20.000zł, a następnie w etapach dwumiesięcznych wpłacanie na ich konto kwot po 20.000zł, to uiszczenie kwoty 10.000zł w dacie 7 lutego 2017 r., a następnie kwot po 5.000zł w dacie 22 marca 2017 r. i 5 maja 2017 r. w pełni uprawnioną w dalszym ciągu czyni tezę, że intencją oskarżonego pozostaje chęć poprawienia własnej sytuacji procesowej, przy jednoczesnym oddziaływaniu na postawę pokrzywdzonych, a zwłaszcza małżonków C. wymiernym wyrazem czego pozostaje stanowisko zaprezentowane przez E. C. przed Sądem Apelacyjnym, gdzie ponownie postulowała o warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności.

I wreszcie końcowo odnosząc się do zarzutu rażącej niewspółmierności kary, wbrew supozycjom skarżącego nie można przyjąć, aby w realiach tej sprawy uwzględniając okoliczności czynu, sposób działania oskarżonego, wysokość kwoty będącej przedmiotem oszustwa, jak i kwot będących przedmiotem pozostałych czynności sprawczych, które to kwoty finalnie wpływały na konto oskarżonego - kara w wymiarze 3 lat i 6 miesięcy przy uwzględnieniu całego spektrum okoliczności łagodzących nosiła cechy rażącej surowości w stopniu nie dającym się do zaakceptowania tak w odbiorze indywidualnym, jak i w odbiorze społecznym.

Niewątpliwie zgodzić się należy ze stanowiskiem wyartykułowanym w skardze, że okoliczności należące do znamion ustawowych czynu przypisanego oskarżonemu nie mogą być przyjmowane jako okoliczności obciążające przy wymiarze kary.

Tym niemniej w sytuacji, kiedy okoliczności te podlegają stopniowaniu i w sposób istotny odbiegają od okoliczności typowych dla danego rodzaju czynów zabronionych, to wpływają tym samym na ocenę stopnia społecznej szkodliwości tych czynów, a w konsekwencji na sam wymiar kary.

Stąd też w realiach niniejszej sprawy o ile sąd I instancji w sposób nieuprawniony odwołał się do działania w celu osiągnięcia korzyści majątkowej jako okoliczności działającej na niekorzyść oskarżonego, co mieści się w znamionach czynu z art. 286 § 1 k.k., o tyle w dalszej części swoich rozważań trafnie wskazał na wyrachowanie i premedytację w postępowaniu oskarżonego, precyzyjne planowanie popełniania przestępstw na rzecz każdego z pokrzywdzonych przy nadużyciu zaufania którym go obdarzono jako pracownika banku, precyzyjne podejmowanie dalszych czynności mających na celu uwiarygodnienie przeprowadzonych przez niego transakcji i operacji bankowych, wyjątkowy spryt i przebiegłość wyrażający się chociażby w posiadaniu kilku rachunków bankowych na które były przelewane pieniądze klientów banku, znaczną determinację w popełnianiu przestępstw, trwały charakter zamiaru, brak skrupułów w odniesieniu do osób z którymi pozostawał w pozasłużbowych relacjach, działanie nie tylko na szkodę pokrzywdzonych, ale też na szkodę zatrudniającego go banku – jako na okoliczności szczególnie obciążające.

W ślad za skarżącym nie można przyjąć aby były to okoliczności dość typowe i powszechne dla przestępstwa oszustwa, zwłaszcza jeśli się zważy na wyjątkowo wyrafinowany sposób działania oskarżonego o czym wyżej, który nie tylko dopuszczał się oszustw na szkodę klientów banku, ale też fałszerstw dokumentów, a przy nadarzającej się okazji również i przywłaszczenia mienia (vide: zachowania opisane w pkt. III części wstępnej wyroku), co autor skargi bądź to pomija milczeniem, bądź też stara się zbagatelizować odwołując się do orzecznictwa innych sądów, które nie ma jednakże formuły uniwersalnej.

Podobną uwagę należy poczynić i w nawiązaniu do wyroków wydanych w innych sprawach, a przywołanych przez obronę, co w sytuacji indywidualizacji odpowiedzialności karnej nie przekłada się na odmienną ocenę spornego zagadnienia.

Nie budzi też zastrzeżeń przywołany przez sąd I instancji katalog okoliczności łagodzących i ich ocena w aspekcie wymiaru kary, co dotyczy również i oceny faktu samego przyznania się do winy oskarżonego i złożenia przez niego wyjaśnień.

W tej materii sąd ten zasadnie przyjął, nie naruszając przy tym zasady obiektywizmu, że okoliczności tych nie sposób przeceniać, a przedstawiony tok rozumowania w tym zakresie nie budzi wątpliwości będących udziałem skarżącego, zwłaszcza jeśli się zważy, że już w miesiącu grudniu 2014 oskarżony został dyscyplinarnie zwolniony z banku w związku ze złożeniem reklamacji przez małżonków C., a na początku miesiąca stycznia 2015 r. zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa na ich szkodę wpłynęło do prokuratury.

Również wyjątkowa ogólnikowość wyjaśnień oskarżonego zwłaszcza w odniesieniu do kwestii związanej z rozdysponowaniem wyłudzonymi pieniędzmi w niebagatelnej kwocie przekraczającej i to w sposób znaczny milion złotych w pełni pozwala zaaprobować pogląd sądu I instancji wskazujący na niepełność tych wyjaśnień i zatajanie istotnych okoliczności czynu.

Stąd też pomimo uprzedniej niekaralności i nie wchodzenia w konflikt z prawem od chwili inkryminowanych zdarzeń oraz deklaracji składanych przez oskarżonego w zakresie naprawienia szkody nie można przyjąć aby okoliczności te dezawuowały prawidłowość rozstrzygnięcia sądu I instancji.

Rzeczą nie do zaakceptowania, zwłaszcza w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa pozostaje, aby sprawca tego rodzaju czynu mógł, co też pozostaje intencją skarżącego, liczyć na pobłażliwe potraktowanie a do tego sprowadza się istota skargi optującej nie tylko za złagodzeniem kary, ale też za zastosowaniem probacji określonej treścią art. 69 k.k.

Takie rozstrzygnięcie pozostawałoby w opozycji z elementarnym poczuciem sprawiedliwości i stanowiłoby wyraz przyzwolenia na działalność przestępczą nakierowaną na osiągnięcie korzyści majątkowej w wymiarze przekraczającym możliwości zarobkowe przeciętnego obywatela i to w wymiarze wielokrotnym.

Teza ta jest tym bardziej zasadna, że oskarżony jako pracownik banku – doradca klienta swoim postępowaniem w sposób istotny podważył zaufanie do instytucji w której pracował, godząc tym samym w pewność obrotu gospodarczego, co w ogóle pozostało poza zakresem zainteresowania apelującego, który wybiórczo odniósł się do kwestii dotyczącej się okoliczności rzutujących na wymiar kary.

W tym stanie rzeczy, nie znajdując w wywiedzionym środku odwoławczym skutecznych argumentów dezawuujących prawidłowość wyroku sądu I instancji, w związku z uiszczeniem na etapie postępowania międzyinstancyjnego na rzecz E. i K. małżonków C. łącznie kwoty 20.000zł tytułem orzeczonego obowiązku naprawienia szkody należało dokonać jedynie korekty rozstrzygnięcia w tym zakresie.

Odnośnie zażalenia oskarżonego co do rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów zastępstwa procesowego.

Zażalenie uznać należy za zasadne jedynie w niewielkim zakresie, a mianowicie w części w jakiej kwestionuje wysokość kwoty zasądzonej na rzecz oskarżycielki posiłkowej K. T. z tytułu poniesionych przez nią wydatków związanych z ustanowieniem pełnomocnika w sprawie.

Zważyć bowiem należy, iż zgodnie z literalnym brzmieniem art. 627 k.p.k. sąd zobowiązany jest do zasądzenia od osoby skazanej na rzecz oskarżyciela posiłkowego poniesionych przez tę stronę procesową wydatków, w tym związanych z ustanowieniem pełnomocnika w sprawie.

Natomiast wysokość kwoty należnej z tego tytułu uwarunkowana jest przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015, 1800 ze zm.), które to regulacje odwołują się do pojęcia stawki minimalnej.

Obowiązek zasądzenia należnej kwoty aktualizuje się w sytuacji:

- po pierwsze ustanowienia pełnomocnika w sprawie
- po drugie złożenia wniosku o zasądzenie poniesionych kosztów zastępstwa procesowego w określonej kwocie.

I taki stan rzeczy zaistniał w realiach niniejszej sprawy.

Już na etapie śledztwa oskarżycielka posiłkowa K. T. ustanowiła pełnomocnika w osobie adwokat O. T. (k. 806) i pełnomocnik ten uczestniczył w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w Olsztynie.

Obecność pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej została odnotowana na 6 terminach rozpraw.

W tym stanie rzeczy wszelkie dywagacje skarżącego odnoszące się do wzajemnych powiązań towarzyskich pomiędzy adwokat O. T. a jej mocodawczynią K. T. i negowanie z tego tytułu w ogóle zasadność przyznania wynagrodzenia są co najmniej nieuprawnione i żadną miarą nie przekładają się na ocenę spornego zagadnienia.

Zgodnie z § 16 wyżej przywołanego rozporządzenia podstawą zasądzenia poniesionych kosztów zastępstwa procesowego pozostaje już samo złożenie oświadczenia o wysokości kosztów obciążających stronę z tytułu wynagrodzenia adwokata.

Obowiązujące regulacje prawne nie nakładają w tym przypadku wymogu złożenia przez zainteresowaną stronę lub jej pełnomocnika potwierdzenia przelewu lub faktury dokumentującej wydatkowaną kwotę, a jedynym miernikiem określającym wysokość tej kwoty pozostają regulacje przewidziane w § 15 przedmiotowego rozporządzenia, które w sytuacji wystąpienia z wnioskiem o zasądzenie kwoty wyższej niż stawki minimalne, które w realiach tej sprawy wynoszą odpowiednio 600zł – (śledztwo) i 1200zł – (przed sądem okręgowym jako pierwszą instancją) – dają sądowi orzekającemu w tym przedmiocie możliwość miarkowania zasądzonej kwoty, przy uwzględnieniu rodzaju i złożoności sprawy, niezbędnego nakładu pracy poświęconego do przygotowania się do jej prowadzenia.

Wysokość tej kwoty uwarunkowana jest też liczbą terminów rozpraw – jeżeli rozprawa trwa dłużej niż jeden dzień stawka minimalna ulega podwyższeniu za każdy następny dzień o 20% (vide § 17 rozporządzenia).

Przenosząc wyżej poczynione uwagi na grunt niniejszej sprawy uznać należy, że jej złożoność i stopień skomplikowania, nakład pracy pełnomocnika, który uczestniczył w 6-ciu terminach rozpraw w pełni uzasadnia zasądzenie kwoty 4.800zł za postępowanie przed sądem I instancji.

Natomiast w sytuacji gdy postępowanie toczyło się w trybie kontradiktoryjnym, cały ciężar przeprowadzenia dowodów został przeniesiony na etap postępowania jurysdykcyjnego i był uwarunkowany aktywnością stron, a rola pełnomocnika na etapie śledztwa była minimalna, uznać należy, że kwotą właściwą w odniesieniu do tego etapu będzie kwota minimalna tj. 600zł, co dawało asumpt do zmiany postanowienia w zaskarżonej części przy uznaniu, że kwotą należną oskarżycielce posiłkowej – K. T. z tytułu kosztów poniesionych w związku z ustanowieniem pełnomocnika będzie kwota 5.400 złotych.

Rozważywszy powyższe Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.

Biorąc pod uwagę obciążenie oskarżonego obowiązkiem naprawienia szkody na rzecz oskarżycieli posiłkowych należało w trybie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnić go od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

AK/at